

PÄÄTÖS

Nro 24/2014/1

Dnro ISAVI/81/04.08/2013

Annettu julkipanon jälkeen

2.4.2014

ASIA Eläinsuojan ympäristöluvan muutos, Kuopio

HAKIJAT Ismo Mertanen ja Heljä Mertanen
Hautolahdentie 308
72100 Karttula

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAINEN

Hakijat laajentavat olemassa olevaa lypsykarjanavettaa. Laajennuksen jälkeen paikkoja on 68 lypsylehmälle, 48 hieholle ja 32 alle puolivuotiaalle vasikalle, joka eläinmäärä vastaa 571 eläinyksikköä. Nykyisen ympäristöluvan eläinyksikkömäärä on 488.

Ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momentin mukaan toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Hakemuksen mukainen eläinmäärän lisääminen on olennainen muutos.

Aluehallintovirasto ratkaisee hakemuksen mukaisen yli 75 lypsylehmän eläinmäärää vastaavan eläinsuojan ympäristöluvan. (Ympäristönsuojelulaki 31 § 1 momentti ja 32 §, ympäristönsuojeluasetus 5 §:n 1 momentti kohta 11 a)

HAKEMUS JA SEN VIREILLETULO

Asian vireille tulo

Ympäristölupahakemus on tullut vireille 22.11.2013 Itä-Suomen aluehallintovirastossa.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja kaavoitustilanne

Karttulan kunnan ympäristölautakunta on myöntänyt 17.7.2002 hakijoiden eläinsuojan toiminnalle ympäristöluvan. Luvan eläinmääriä on muutettu 13.11.2002 ja 26.9.2007.

Hakijoilla on pellonvuokrasopimuksia yhteensä 64 hehtaarin peltoalasta ja luovutus-sopimus enintään 600 m³:n vuotuisesta lietelantamäärästä.

Tilan alueella on voimassa 11.5.2009 hyväksytty Kuttajärvi–Saittajärven rantaosayleiskaava. Tilakeskus on maatilojen talouskeskusten alueella (AM). Ympäristössä on maatalousaluetta (MT) sekä maa- ja metsätalousaluetta (M).

Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Eläinsuoja sijaitsee Kuopion kaupungin Punnonmäen kylässä Halola-tilalla (297-482-21-63) osoitteessa Hautolahdentie 300, 72100 Kuopio.

Alue on maatalousvaltaista. Eläinsuojasta, lietesäiliöistä ja rehuvarastoista on yli 300 metriä lähimpään naapuriin.

Tilakeskus sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeällä Mäkrämäen pohjavesialueella (0822706) varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella. Olemassa oleva konehalli on varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Pohjavedenottamo sijaitsee noin 690 metrin päässä eläinsuojasta kaakkoon. Pohjaveden virtaussuunta on vedenottamolta tilakeskukseen päin.

Eläinsuoja sijaitsee Kymijoen–Suomenlahden vesistöalueella Petäjäjoen valuma-alueella (14.728). Säilörehusiiloista on 135 metriä Matolammesta Leväseen laskevaan ojaan.

Eläinsuojan toiminta

Hakijat ovat muuttaneet olemassa olevan lypsykarjanavetan lypsytavan vuonna 2012 asemalypsystä robottilypsyksi ja sisätiloja siten, että eläinpaikat ovat lisääntyneet. Säilörehusiiloja rakennetaan lisää vuonna 2014. Maitoa tuotetaan 600 000 kg ja lihaa 4 200 kg vuodessa.

Eläinsuojan lanta käsitellään pääosin lietelantana. Käytettävissä ovat tilakeskuksen 2 220 m³:n ja 550 m³:n kattamattomat betonisäiliöt, jotka täytetään altapäin padottamalla. Lietekuilujen ja -kaivojen tilavuus noin 100 m³. Juotto- ja ternivasikoiden karsinoissa sekä sairas- ja poikimakarsinoissa käytetään kuivikkeina turvetta, purua ja olkea. Kuivalantaa varten on katettu lantala, jonka tilavuus on noin 70 m³.

Lypsylehmät laiduntavat neljä kuukautta vuodessa päivisin noin 13 hehtaarin alalla, josta 7,2 hehtaaria on pohjavesialueella. Juomapaikka on siirrettävä.

Karjataloudessa käytettävä vesi otetaan omasta kaivosta. Eläinsuojan jätevedet (noin 300 m³ vuodessa) johdetaan lietesäiliöön. WC-vedet johdetaan umpikaivoon ja toimitetaan siitä jätevedenpuhdistamolle.

Hakijat tekevät säilörehua vuosittain esikuivattuna 1 050 tonnia laakasiiloihin. Siiloista puristeneste johdetaan 2 m³:n umpisäiliöön. Rehu tehdään biologisella säilöntämenetelmällä.

Polttoainesäiliöitä on kolme ja niiden yhteistilavuus on 7 m³. Säiliöt ovat sijoitettuna katettuun suoja-altaalliseen varastoon. Suoja-altaan koko on 6 m³ ja suurimman polttoöljysäiliön tilavuus on 3,2 m³. Tankkauspaikalla on betonilaatta ja öljyvuodon ensitorjuntavarustuksena imeytysainetta ja työvälineitä. Muita öljytuotteita on enintään 600 litraa konehallissa betonilattialla. Suurin varastoastiakoko on 200 litraa. Väkilannoitteita on peitettynä lavojen päällä ulkona sekä konehallissa. Kasvinsuojeluaineet (40 kg/vuosi) ovat lämminvarastossa lukitussa kaapissa ja lypsylaitteiden pesuaineet maituhuoneessa ja lypsyrobotin läheisyydessä.

Lannan levitykseen käytettävissä oleva peltopinta-ala on yhteensä 125 hehtaaria. Omaa peltoa on 26 hehtaaria, vuokrapeltoa 64 hehtaaria ja sopimuspeltoa 36 heh-

taaria. Lannasta 50 prosenttia levitetään keväällä, 40 prosenttia kesällä ja loppu syksyllä. Pohjavesialueella on 0,6 hehtaarin peltoala, jolle ei levitetä lietelantaa ja lietettä käytetään rajoitetusti 11,8 hehtaarin alalle.

Maitoauto käy tilalla joka toinen päivä sekä eläinkuljetusauto ja rehu kuljetus kerran kuukaudessa. Muuta liikennettä on satunnaisesti. Traktoriliikennettä on viljelykuukausina päivittäin ja talvella rehua siirretään joka toinen päivä silosta rehuvarastoon.

Jätteet ja niiden käsittely

Kuolleet eläimet (1 t/vuosi) toimitetaan raatokeräilyn kautta Honkajoki Oy:lle. Eläimet varastoidaan ennen noutoa tiiviillä alustalla ja peitettynä. Muovit (1 t), metallijätteet (600 kg), vähäinen määrä lasijätettä ja vaaralliset jätteet (600 kg) toimitetaan hyväksytyyn keräilyyn. Kunnallinen jätekuljetus hakee sekajätteen. Rehutähteet (4 t) säilytetään tiiviillä alustalla ja levitetään peltoon lannoitteeksi.

Arvio ympäristövaikutuksista

Tilan vaikutukset ympäristöön ovat tavanomaisia maatilan vaikutuksia. Eläinten laiduntaminen on hallittua. Lannan levityksessä noudatetaan nitraattiasetusta ja ympäristönsuojelumääräyksiä niin, ettei pohja- ja pintavesiin tule valumia. Lietelannan levityksessä syntyviä hajuhaittoja ehkäistään multaamalla ja letkulevityksellä sekä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan tuulensuunta levityspäivinä. Lannat pyritään ajamaan mahdollisimman nopeasti hajuhaitan lyhentämiseksi. Ammoniakki- ja metaanikaasun vaarat tiedostetaan.

Tilalla syntyvä jäte kierrätetään mahdollisimman tarkkaan lajittelulla. Jakeet toimitetaan jatkokäsittelylaitoksiin. Kiinteistö on liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Kaikki jätteet kerätään talteen ja viedään kierrätykseen tai vaarallisten jätteiden vastaanottopisteeseen. Kuolleet naudat toimitetaan ohjeiden mukaan Honkajoki Oy:lle. Pilaantuneet rehut ja kuivikkeet käytetään lannoitteeksi omilla pelloilla.

Toimintaan liittyvät riskit ja toimet häiriötilanteissa

Suurin toimintaan liittyvä riski kohdistuu pohjaveteen. Riski otetaan huomioon kaikessa toiminnassa. Eläinsuojan, lietesäiliöiden ja rehuvarastojen rakenteet on rakennettu tiiviiksi rakentamismääräysten ja -ohjeiden mukaisesti. Rakenteiden kuntoa tarkkailaan ja ne huolletaan säännöllisesti. Poikkeuksellisista tilanteista ilmoitetaan ympäristönsuojeluviranomaisille ja tarvittaessa pelastusviranomaisille. Tämä koskee erityisesti polttoainevuotoa, lietesäiliön tai kaluston rikkoontumista tai vuotoa, missä on ilmeinen ympäristöriski sekä suurta eläintautiepidemiaa.

Polttoainesäiliöiden läheisyyteen on varattu imeytysainetta, tyhjiä astioita, pumppu sekä lapio ensitorjuntavarusteiksi.

Eläintautiepidemioissa noudatetaan Eviran ohjeita.

Palosammutuskalusto on sijoitettu tilakeskukseen paloviranomaisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Sammuttimista on tehty jatkuva vuosihuoltosopimus.

Sähkökatkojen varalle on oma traktorikäyttöinen aggregaatti.

Tilalla on päivitetty pelastussuunnitelma työntekijöiden tilakansiossa, joka kuuluu perehdytykseen tilalla.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen

Lietelannasta 90 prosenttia levitetään multaimella ja loppu määräänsäätöautomaattikalalla varustetulla letkulevittimellä. Kuivalantala on katettu ja tiivispohjainen. Rehusiilot ovat tiiviit ja niissä on etulaatta sekä puristenesteen talteenotto.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilläolosta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Itä-Suomen aluehallintovirastossa ja Kuopion kaupungissa 28.1.–27.2.2014 sekä kirjeitse asianosaisille.

Lausunnot Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta (ELY-keskus), Kuopion kaupunginhallituksesta, Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Kuopion Vedeltä.

Pohjois-Savon ELY-keskus toteaa launnossaan, että lupahakemuksen mukainen eläinyksikkömäärä edellyttää 200 metrin matkaa suotuisissa olosuhteissa häiriintyvistä kohteesta (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje Liite 4).

Eläinsuojan toiminnalla voi olla vaikutuksia Leväsen järveen. Maatila Mertasen eläinsuojan toiminnan kuormituksella ole kuitenkin merkittävää vaikutusta ympäristön vesistöjen tilaan ja hyvän tilan säilyttämiseen. Tämä edellyttää kuitenkin, että eläinten lannat ja toiminnan jätevedet on käsiteltävä parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) mukaisesti käsittelemällä jätevedet ja sijoittamalla lannat peltoon (esim. käyttämällä letku- tai sijoitettavaa lannanlevityskalustoa) niin, ettei niistä aiheudu valumia vesistöön.

Nestemäisten polttoaineiden, voiteluaineiden ja muiden pohjavedelle vaaraa aiheuttavien aineiden varastointi sekä kaluston paikoitus- ja tankkausalueelle tulee tehdä sellaiset pohjavesisuojaukset, ettei vuoto- tai vahinkotapauksessa haitalliset aineet pääse maaperään ja pohjaveteen. Kaikkien polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaijallisia, mikäli ne sijoittuvat pohjavesialueelle. Toiminta-alueilta, joilla pohjavedelle haitallisia aineita käsitellään ja varastoidaan, tulee hulevedet ohjata hallitusti pohjavesialueen ulkopuolelle tai puhdistaa ennen pohjavesialueelle imeyttämistä. Pohjavesialueelle saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä.

Lietelannan levityksestä pohjavesialueilla sijaitseville pelloille on otettava huomioon, että se on pitkällä tähtäimellä riski pohjaveden laadulle. Lietelantaa, virtsaa ja puristenesteitä ei tulisi levittää pohjavesialueille. Mikäli lietelantaa, virtsaa tai puristenesteitä levitetään pohjavesialueelle, tulee sen johdosta järjestää pohjaveden laaduntarkkailu peltolohkojen vaikutusalueella, jotta lannoittamisen edellytyksiä voidaan seurata. Mikäli pohjaveden laadussa (typpiyhdisteet, mikrobit ja muut ravinteet) tapahtuu muutoksia, tulee lietelannan käyttö lopettaa.

Mikäli lietelantaa tai lantaa yleensä levitetään pohjavesialueelle, tulee se tehdä pelkästään kasvukaudella ja se tulee muokata maahan heti, jolloin ravinteiden huuhtoutuminen pohjaveteen on mahdollisimman vähäistä. Lantaa ei saa levittää pohjavesialueelle minimimäärää enempää sekä lanta ja virtsa tulee kuljettaa niin, ettei sitä joudu kuljetuksiin käytettäville pohjavesialueilla sijaitseville teille eikä muillekaan teille.

Lantaa on käsiteltävä huolellisesti (kuormaus ym.), jotta vältetään valumat vesistöön ja ympäristön likaantuminen. Tilakeskuksen lähipelloille levitetty lanta on mullattava viipymättä tai käytettävä sijoitettavaa levityskalustoa.

Eläinten ei tulisi päästä laitumelta vesistöön.

Säilörehun käsittely sekä puristenesteen keräys- ja varastointi on tehtävä niin, ettei niistä aiheudu valumia ympäristöön.

Ympäristöluvan myöntämiselle edellä mainitulle toiminnalle ei ole estettä, kun se toteutetaan ja hoidetaan hakemuksessa ja edellä esitetyn mukaisesti. Mertasen eläinsojan pitäminen ei lisää kohtuuttomasti lisveden vesistöalueen kuormitusta.

Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena esittää lausunnossaan, että lietalantavarastojen tilavuus on lähes riittävä 12 kuukauden aikana syntyvän lannan varastointiin. Tilavuudesta puuttuu 30–40 m³. Tarvittaessa lisätilavuutta voitaneen hankkia esimerkiksi vuokraamalla tai kattamalla lietesäiliöt.

Säiliöiden tiivyyttä on tarkkailtava säännöllisesti ulkoapäin sekä salaojaputkista. Vauriot tulee korjata välittömästi. Kuivalantalaan tulee tehdä kuormauslaatta ja sille kuormauksessa kertyvä lanta on poistettava.

Navetan pesuvesien ja jalostukseen kelpaamattoman maidon johtaminen lietesäiliöön on hyväksyttävä jätevedenkäsittelytapa.

Lanta tulee kuljettaa, levittää ja käsitellä huolellisesti Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Pohjavesialueelle ei saa levittää jätevesilietettä, puristenestettä tai virtsaa. Muiden lannoitteiden levittäminen on sallittu 16.4. ja 30.9. välisenä aikana. Paalaamaton säilörehu on varastoitava tiivispohjaisessa varastossa, josta kaikki puristeneste voidaan kerätä talteen. Vesistöjen rantaan tulee jättää vähintään 10 metrin levyiset kasvipeitteiset suojavyöhykkeet, joita ei lannoiteta tai käsitellä torjunta-aineilla. Jaloittelualueen ja vesistön välissä tulee olla 30 metrin levyinen suojavyöhyke.

Laidunnettaessa vesistön rantaan on jätettävä vähintään 10 metrin vyöhyke, jonka kasvipeitettä ei saa vahingoittaa.

Hakija on ilmoittanut levittävänsä pohjavesialueella oleville lohkoille noin 60 prosenttia sallitusta typpimäärästä, joten lannanlevitys täyttää ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset, kun noudatetaan mainittuja suojaetäisyyksiä ja aikarajoituksia.

Eläinsojan, kuivalantalan sekä lietesäiliöiden salaoja- ja pintavedet tulee mahdollisuuksien mukaan johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Kaikilla peltolohkoilla tulee talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jättää vähintään 10 metrin suojavyöhyke, jota ei lannoiteta tai käsitellä torjunta-aineilla. Suojavyöhykkeen tulee olla 30 metriä leveä, jos levitetään lietalantaa, virtsaa, puristenestettä tai jätevesilietettä.

Tilan polttoaineen varastointi on järjestetty siten, etteivät vuodot pääse maaperään.

Toiminnanharjoittajan olisi hyvä määräjain osallistua pohjaveden laadun tarkkailuun esimerkiksi lietesäiliöiden ja laakasiilojen salaojiin asennettavista tarkkailukaivoista sekä kuormitustaan vastaavalla osuudella pohjaveden laadun yhteistarkkailuun.

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinmääristä, muodostuneista lantamääristä, lannanlevitysaloista, kuolleiden eläinten määrästä ja niiden toimituspaikoista sekä päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista.

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tekniikan käyttöönottoon.

Eläinsuojan toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta Mäkrämäen pohjavesialueen tilaan, kun toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa on huomioitu myös Kuopion Veden hakemuksen mukaista toimintaa koskevat vaatimukset.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää Heljä Mertaselle ja Ismo Mertaselle ympäristöluvan eläinsuojan laajennettavaan toimintaan Halola-tilalla (297-482-21-63) Kuopion kaupungin Punnonmäen kylässä. Eläinsuojassa voi pitää yhteensä enintään 68 lypsy-lehmää, 48 hiehoa ja 32 alle puolivuotiasta vasikkaa (571 eläinyksikköä).

Toiminnassa on noudatettava hakemusta ja seuraavia lupamääräyksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Nautojen ikäjakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, ettei nautojen yhteenlaskettu lannantuotto ylitä edellä mainittujen eläinmäärien lannantuottoa.
2. Karjarakennuksen sekä lanta- ja rehuvarastojen pohja- ja kuilurakenteiden tulee olla vesitiiviitä. Kuivalantalassa tulee olla kuormauslaatta. Mainittujen rakennusten kuivatusvesien salaojissa tulee olla tarkastuskaivot tai muu vastaava rakenne vuotojen havaitsemiseksi. Kuivatusvedet tulee johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Vuotoja tulee tarkkailla aistinvaraisesti tarkastuskaivoista vähintään kahdesti vuodessa keväällä ja syksyllä.
3. Lannan varastointitilavuutta on oltava käytettävissä 12 kuukauden varastointitarpeen mukaisesti. Hakemuksen mukaisen eläinmäärän liete- ja kuivalannan (2 452 m³ + 28 m³) ja säiliöihin johdettavien vesien (maitoinen jätevesi 200 m³, muut pesuvedet 87 m³, puristeneste 53 m³) varastotilavuutta on oltava 2 620 m³. Kattamattomissa lantavarastoissa tulee varata riittävästi tilaa myös sadevesille.

Lietesäiliöt on tarvittaessa katettava esimerkiksi kelluvalla katteella hajuhaittojen vähentämiseksi.

4. Lietesäiliöt ja kuivalantala on tyhjennettävä ja niiden kunto tarkastettava vuosittain. Havaitut viat on korjattava viipymättä. Lantavarastoja tyhjennettäessä ja lantaa kuljetettaessa on toimittava niin, että lantaa ei pääse hallitsemattomasti ympäristöön. Jos vuotoja aiheutuu esimerkiksi lietteen pumppauksessa, on varastojen ympäristö ja

siirtotiet siistittävä. Lannan siirtolaitteistojen tulee olla kunnossa ja tiiviitä niin, että lantaa ei pääse valumaan tielle. Laitteistot tulee huoltaa säännöllisesti.

5. Eläinten valkuaisruokinta tulee optimoida niin, että lietteeseen joutuvien tyyppiyhdisteiden määrä on mahdollisimman vähäinen. Karjarakennuksen sisätilojen siisteydellä ja sisäilman viileydellä on hajujen muodostuminen ja muiden ilmapäästöjen määrä pidettävä mahdollisimman vähäisenä.

6. Lannan levitykseen käytettävän peltopinta-alan on oltava riittävä kulloisellekin eläinmäärälle. Peltopinta-alaa on oltava hakemuksen mukaiselle eläinmäärälle vähintään 68 hehtaaria. Peltoon levitettävä liete tulee mahdollisuuksien mukaan mullata välittömästi.

Lietteen ja lannan levitys peltoon on tehtävä suunnitelmallisesti. Jäljennökset uusista ja muutetuista sopimuksista on toimitettava viipymättä Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

7. Mäkrämäen pohjavesialueella eläinsuojan toimintakokonaisuuteen kuuluville pelloille ei saa levittää lietelantaa, virtsaa, säilörehun puristenesteitä, pesuvesiä tai muutaakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai muiden vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, että siitä ei aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Kuivalannan levitys on sallittua pohjavesialueen ulkorajan ja pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliin sijoitettaville pelloille, kun levitys tapahtuu keväällä ja kuivalanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen.

Pohjavesialueella käytettävien kasvinsuojeluaineiden tulee soveltua pohjavesialueen viljelyyn.

8. Navetan ja laitumen välisen kulkuväylän tulee olla kovapohjainen niin, että lanta voidaan poistaa kulkuväylältä. Laidunta tulee hoitaa niin, ettei siihen tule nurmesta vapaita paikkoja.

9. Rehut, polttoaineet, kemikaalit, lanta ja jätteet mukaan lukien paalimuovit ja pilaantunut rehu on varastoitava ja käsiteltävä tilalla niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pinta- ja pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä muutaakaan haittaa ympäristölle.

Kuolleet eläimet on varastoitava suojatussa säilytyspaikassa tiiviillä alustalla ja peitetynä. Kuolleenä syntyneitä vasikoita ei saa haudata pohjavesialueelle. Haittaeläimiä, kuten rottia ja hiiriä, tulee tarvittaessa torjua rehuhygieniaan, yleiseen viihtyvyyteen sekä eläinsuojan rakenteisiin aiheutuvien haittojen torjumiseksi.

Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet tulee toimittaa niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Jätteiden avopoltto on kielletty.

10. Vaaralliset jätteet, esimerkiksi jäteöljyt, akut ja elohopeaa sisältävät lamput, tulee toimittaa hyväksytyyn vastaanottoipaikkaan vähintään kerran vuodessa.

11. Pohjaveden muodostumisalueella sijaitsevien polttoainesäiliöiden tulee olla kaksivaippaisia ja sijoitettuna tiiviiseen, katettuun tai muuten sateelta suojattuun, vähintään suurimman säiliön tilavuutta vastaavaan suoja-altaaseen, tai ne tulee suojata muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Polttonesteen tankkauspaikan on

oltava tiivis siten, että vuodot säiliöistä tai tankkauksessa voidaan kerätä talteen. Polttonestesäiliön tulee olla lukittu ja varustettu laponestolla. Varastointialueen kuivatusvedet tulee johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Tankkauspaikan läheisyydessä tulee olla imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Vahinkotapauksissa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen.

12. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen käyttöönottoon.

13. Toiminnanharjoittajan tulee varautua riittävästi häiriötilanteisiin, jotka voivat aiheuttaa päästöjä ympäristöön, kuten polttoainevuotoihin ja lietevarastojen vuotoihin. Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi Pohjois-Savon ELY-keskukselle, Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pelastusviranomaiselle. Polttoaine- tai lietevuodoista tulee ilmoittaa myös Kuopion kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle ja Mäkrämäen vedenottamosta vastaavalle taholle.

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta.

Kirjanpidon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- eläinmäärät
- lannanlevityspeltojen, vuokrasopimusten ja lannan luovutus- ja vastaanottosopimusten ja levitysalojen muutokset
- toteutuneet lantamäärät ja lannan varastointitilavuuden riittävyys
- jätteet, niiden määrät, toimituspaikat ja käsittelytavat
- enintään viiden vuoden välein analyysitulokset (kokonaistyyppi, liukoinen typpi ja liukoinen fosfori) lietteestä ja lannasta
- eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteiden tarkkailu
- polttoainevarastojen tarkkailu
- eläinsuojan sekä lanta- ja rehuvarastojen salaojavesien aistinvarainen tarkkailu vuosittain keväällä ja syksyllä
- toiminnassa havaitut ympäristönsuojelun kannalta merkittävät häiriötilanteet tai muut poikkeukselliset tilanteet sekä häiriöilmoitukset ja korjaavat toimenpiteet.

Jätetiedot, eläinmäärä, kuolleiden eläinten määrä, syntyneen lannan määrä ja lannanlevitysala on ilmoitettava vuosiraportissa kutakin toimintavuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Muut kirjanpitoliedot tulee olla valvovien ympäristöviranomaisten tarkastettavissa tilalla.

15. Toiminnan valvonnan ja päästöjen lisääntymisen kannalta olennaisista muutoksista tulee tehdä ilmoitus hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä Pohjois-Savon ELY-keskukselle. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava ELY-keskukselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakija on alun perin jättänyt aiemmassa lupapäätöksessä jätettäväksi määrätyn lupamääräysten tarkistamishakemuksen. Hakemus kuitenkin sisältää esityksen lisätä

eläinmäärää noin 17 prosentilla. Hakemus on siten käsitelty toiminnan olennaista muutosta koskevana.

Ympäristölupa tulee myöntää, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristöluvan myöntämisen alla esitetyt esteet voidaan poistaa antamalla lupamääräyksiä.

Toiminnasta ei saa aiheutua asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Toimintaa ei ole sijoitettu asemakaavan vastaisesti.

Toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa sekä mahdollisimman hyvää terveys- ja ympäristöhaitan torjuntamenetelmää.

Luvan myöntämisen yleiset perustelut

Ympäristölupa on myönnetty hakemuksen mukaiselle eläinmäärälle. Eläinyksikköjen laskemisessa on käytetty ympäristöministeriön Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen (29.6.2009) eläinyksikkökertoimia. Kertoimet perustuvat eläinten lannan keskimääräiseen ravinnesisältöön. Lypsylehmälle on käytetty kerrointa 6,8, yli vuoden ikäiselle hieholla kerrointa 2,0, yli puolivuotiaalle vasikalle kerrointa 1,6 ja alle puolivuotiaalle vasikalle kerrointa 0,6. Kerroin perustuu lannan keskimääräiseen ravinnesisältöön. Toiminnan laajuus (eläinmäärä) vaikuttaa suoraan lannan ja osin eläinsuojien pesuvesien määrään ja tätä kautta tarvittavaan lannan varastointilavuuteen ja lannanlevityspeltojen pinta-alaan.

Eläinsuoja sijoittuu osayleiskaavan maa- ja metsätalousalueelle. Tilan ympäristössä on peltoa ja metsää. Karjatalouden harjoittaminen on tavanomaista toimintaa alueella. Lähin naapurin asuinrakennus on noin 300 metrin päässä. Etäisyys hakijoiden eläinsuojasta naapuriin on etäisyys-suositusten mukaan riittävä.

Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa tai kohtuutonta muuta haittaa, kun toimitaan tämän päätöksen ja nitraattiasetuksen määräysten mukaisesti. Luvan myöntämisen edellytyksenä ei ole, että toiminta olisi täysin haitatonta. Hajuhaittaa voi aiheutua lannan käsittelystä ja liikenteestä lannan levityksen yhteydessä. Tämä haitta kestää kunkin peltolohkon läheisyydessä muutamia päiviä vuodessa. Lannan käsittelyn ajankohtaa valitessa on mahdollista ottaa huomioon muun muassa tuulensuunta, jolla naapureille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää.

Päätöksessä on otettu huomioon, että eläinsuojan ja sen ympäristövaikutusten alueella olevat oheistoiminnat, kuten rehun, lannan ja polttoaineiden varastointi, laidunnus sekä lannanlevitys talouskeskuksen lähipelloilla sijoittuvat Mäkrämäen pohjavesialueelle. Annetut lupamääräykset huomioiden toiminnan laajentumisesta ei arvioida aiheutuvan riskiä pohjavedelle.

Korkein hallinto-oikeus on linjannut (esim. KHO:2003:40), että eläinsuojan ympäristöluvassa huomioitavaan toimintaan kuuluu lannanlevitys eläinsuojan lähipelloilla eli niillä pelloilla, joille eläinsuojan ympäristövaikutukset ulottuvat. Lannanlevityksestä

muille kauempana oleville pelloille, vaikka ne sijaitsisivat pohjavesialueella, ei voida määrätä eläinsuojan luvassa. Lannanlevityksessä näille eläinsuojasta etäällä pohjavesialueilla oleville pelloille tulee ottaa huomioon Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräykset.

Edellä olevan perusteella eläinsuojan laajennettava toiminta täyttää luvan myöntämisedellytykset, kun toiminta järjestetään esitetyn hakemuksen ja tämän päätöksen määräysten mukaan. Lupa voidaan myöntää.

Lupamääräysten perustelut

Eläinten ikäjakauman muutokset hyväksytyin elinyksikkömäärän puitteissa ovat mahdollisia, jos ne eivät lisää toiminnan ympäristövaikutuksia merkittävästi. (Lupamääräys 1)

Haitallisia ympäristövaikutuksia, kuten valumia ympäristöön, pinta- tai pohjaveden likaantumista, hajuhaittoja sekä lannan siirtojen ja kuljetusten yhteydessä syntyviä roskaantumiseen verrattavia haittoja, voidaan ehkäistä muun muassa rakenteiden tiiviydellä ja huolellisilla työtavoilla. Asian mukaiset salaojitukset ja tarkastuskaivot mahdollistavat vuotojen havaitsemisen ja tarkkailun. (Lupamääräys 2)

Nitraattiasetuksen (931/2000) mukaan ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi lannan ja virtsan varastointitilan tulee olla riittävän suuri, niin että siinä voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta, kattamattomiin säiliöihin kertyvät sadevedet, maitohuoneen pesuvedet ja muut jätevedet, joita lietesäiliöihin johdetaan. Myös ravinteikas puristeneste on otettava talteen ja varastoitava tiiviissä säiliössä.

Hakijoilla on käytettävissä 2 770 m³ säiliötilavuutta ja lisäksi 90 m³ lietekuiluja. Kuivalantakompostin tilavuus on noin 70 m³. Eläinmäärän perusteella laskettuna lantaa muodostuu vuosittain 2 480 m³. Pieni osa lannasta on kuivikelantaa vasikoilta sekä hoito- ja poikimakarsinoista. Kattamattomiin varastoihin kertyville sadevesille tyypillisesti käytetty mitoitus on 0,3 m³/m². Lannan varastointitilavuudet ovat riittävät 12 kuukauden aikana syntyvän lannan ja varastoihin johdettavien vesien varastointiin.

Lietesäiliöt voidaan kattaa kelluvalla katteella, jos hajuhaittoja ilmenee. Esimerkiksi 10 cm paksun turvekerroksen on todettu ehkäisevän hajun leviämistä lietesäiliöstä. (Lupamääräys 3)

Lantavaraston vuosittaisella perusteellisella tyhjentämisellä varmistetaan varaston hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. Samalla varaston rakenteet voidaan tarkastaa ja vauriot korjata. Huolellisella toiminnalla ehkäistään ympäristöhaitat, ympäristön asukkaille tai muille asianosaisille aiheutuva kohtuuton viihtyvyyshaitta. (Lupamääräys 4)

Tutkimusten mukaan eläinsuojien aiheuttamiin hajuhaittoihin vaikuttaa olennaisesti mm. rehujen valkuaispitoisuus, joten ruokinnan optimoinnilla voidaan jossain määrin alentaa lietteeseen ja lantaan joutuvien tyyppiyhdisteiden määrää ja siten alentaa mm. haihtumiselle alttiina olevien ammoniakkiyhdisteiden määrää. Lannan sisältämien hajuhaittoja aiheuttavien kaasujen sekä kasvihuonekaasujen muodostumista ja haihtumista voidaan vähentää myös pitämällä eläinsuoja puhtaana ja viileänä. (Lupamääräys 5)

Lannan hyödyntämisellä lannoitteena pelloilla tarkoitetaan lannan käyttöä siten, että ei tapahdu yllannoitusta eikä aiheudu siitä tai virheelliseen ajankohtaan suoritetusta levityksestä johtuvaa ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Lannan hyödyntämiseen tarvittava peltoala on vähintään yksi peltohehtaari 1,3 lypsylehmää, 3,5 yli vuoden ikäistä hiehoa, 4,5 yli puolivuotiasta vasikkaa ja 11 alle puolivuotiasta vasikkaa kohden. Vaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen hehtaarikohtaiseen fosforilannoitustarpeeseen ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antaman ohjeen mukaisesti. Tilalla on käytettävissä lannan levitykseen omaa tai vuokrattua ja sopimuspeltoa noin 125 hehtaaria. Hakemuksen mukaisen eläinmäärän tuottaman lantamäärän hyödyntämiseen tarvitaan peltopinta-alaa vähintään 68 hehtaaria, joten käytettävissä oleva peltoala on riittävä hakemuksen mukaisessa eläinsuojassa syntyvän lantamäärän hyödyntämiseen vaikka pohjavesialueella oleville pelloille ei levittäisi lantaa.

Lannan käsittelyn ajankohtaa valitessa on tarpeen ottaa huomioon muun muassa tuulensuunta, jolla naapureille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Ammoniakin haihtumisen ja hajuhaittojen vähentämiseksi nitraattiasetuksen mukainen suositus on, että lanta muokataan peltoon neljän tunnin sisällä lannan levityksestä. (Lupamääräys 6)

Pohjaveden pilaaminen ja pilaantumisriskin aiheuttaminen on yksiselitteisesti kielletty. Ainetta tai energiaa ei saa panna tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai sen laatu muutoin olennaisesti huonontua, 2) toisen kiinteistöllä oleva pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää, tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua.

Ympäristöluvassa voidaan rajoittaa lannan levitystä vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella eläinsuojan läheisyydessä olevilla pelloilla. Tämä tarkoittaa peltoja, jotka sijaitsevat samalla alueella, jolle karjarakennuksen ja lantavarastojen vaikutukset, lähinnä hajut, ulottuvat. (Lupamääräys 7)

Laiduntavien eläinten määrä ei saa ylittää laitumen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Nurmesta vapailta paikoilta voi kulkeutua ympäristöön kiintoainetta ja sen mukana ravinteita. Kasvillisuuden säilyminen ehyenä ehkäisee myös pohjaveden pilaantumista. (Lupamääräys 8)

Kemikaalien, kuten torjunta- sekä pesuaineiden, varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset. Haittaeläimiä, kuten rottia ja hiiriä, tulee tarvittaessa torjua rehuhygieniaan, yleiseen viihtyisyyteen sekä eläinsuojan rakenteisiin aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

Vaarallisten jätteiden (aikaisemmin ongelmajäte) toimittaminen niille tarkoitettuun käsittelyyn vähentää niiden aiheuttamia terveyteen sekä ympäristöön kohdistuvia riskejä. Maatalousmuovit ovat hyötykäyttökelpoista jätettä, joka on toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön. Jätteiden avopoltto on kielletty, koska hallitsemattomassa poltossa syntyy haitallisia savukaasuja. Toiminnanharjoittaja saa luovuttaa jätteet ainoastaan sellaiselle vastaanottajalle, jolla on riittävät edellytykset huolehtia jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä. (Lupamääräykset 9 ja 10)

Polttoainesäiliön suojaukset ja tankkauspaikan tiiviys ehkäisevät maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Imeytysainetta käytetään öljyvahinkojen ensitorjunnassa ja siten estetään öljyvuodosta aiheutuvia enempiä haittoja. (Lupamääräys 11)

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa haitallisten ympäristövaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja seurattava ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä toimialallaan. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa ovat mm. multaavan lannanlevittimen käyttö, säilörehun tekeminen esikuivattuna, lantavarastojen kattaminen ja valkuaisrehujen käytön optimointi kotieläinten ruokinnassa. Lannankäsittelymenetelmät kehittyvät ja niiden käyttöönotto voi tulla tilalla ajankohtaiseksi myöhemmin. Ympäristön kannalta parhaat käytännöt ehkäisevät kasvihuonekaasujen (hiilidioksidi, metaani ja dityppioksidi) syntymistä. (Lupamääräys 12)

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa riskeistä, niiden ympäristövaikutuksista ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ilmoitus tulee tehdä ainakin seuraavissa tilanteissa: polttoainesäiliön rikkoutuminen ja epidemia tai muu vastaava tapahtuma, jossa kuolee paljon eläimiä. (Lupamääräys 13)

Kirjanpito- ja raportointivelvoite on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomainen voi seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannan vastaanottosopimuksien kirjaamisella ja raportoisella varmistetaan, että myös lannan vastaanottosopimuksen tehneet käsittelevät ja levittävät lantaa voimassa olevien säännösten mukaisesti. (Lupamääräys 14)

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava esimerkiksi toiminnan laajentamisesta tai tuotantosunnan muuttamisesta ja muista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten suunnitelmista muuttaa lannan varastointitapaa. Ilmoituksen perusteella viranomainen arvioi, lisääntyvätkö toiminnan päästöt tai niiden vaikutukset ja edellyttääkö toiminnan muuttaminen uuden luvan hakemista. Toiminnan lopettaminen jälkeen tulee toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistaa ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Lupamääräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaiselle myös mainituissa tilanteissa. (Lupamääräys 15)

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä ja päätöksen perusteluissa.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Uusi lupahakemus tulee jättää, jos toiminnan päästöt tai ympäristövaikutukset lisääntyvät olennaisesti.

Lupamääräysten tarkistaminen

Hakemus lupaehtojen tarkistamiseksi on jätettävä 31.3.2029 mennessä. Hakemuksessa on esitettävä ainakin kuvaus sen hetkisestä toiminnasta, eläinmäärästä, lannanlevitysalasta, parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä, energiatehokkuudesta ja arvio toiminnan ympäristövaikutuksista sekä muutoksista alueen maankäytössä.

Korvattava päätös

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Karttulan kunnan ympäristölautakaupungin 19.7.2002 (muutettu 13.11.2002 ja 26.9.2007) hakijoiden eläinsuojan toiminnalle antaman ympäristöluvan.

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Lannan varastoinnissa, käsittelyssä ja levityksessä tulee noudattaa valtioneuvoston asetuksessa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) annettuja määräyksiä ja ohjeita.

Lantavarastojen ja -kourujen rakentamistekniikassa tulee noudattaa maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräyksissä ja -ohjeissa: Kotieläinrakennusten ympäristönhuolto, (MMM-RMO-C 4, 7.1.2001) annettuja ohjeita.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 28, 41–43, 45, 46, 55, 56, 76, 81, 83, 90, 96, 97, 100, 105 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 19, 30 §

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12, 13, 15, 72, 118, 119, 122, 148, 149 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7–9, 20 ja liite 4

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2 285 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Aluehallintoviraston maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) liitteen maksutaulukon mukaan hakemuksen mukaisen lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 4 570 euroa. Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Ismo Mertanen ja Heljä Mertanen

Jäljennös päätöksestä

Kuopion kaupunginhallitus
Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Kuopion Vesi
Pohjois-Savon ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Ilmoittaminen kaupungin ilmoitustaululla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Kuopion kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liite Valitusosoitus

Ahti Itkonen

Raili Pärjälä

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Ahti Itkonen ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Raili Pärjälä.

VALITUSOSOITUS

LIITE

Valitusviranomainen Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **2.5.2014**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Itä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Maaherrankatu 16, 50100 Mikkeli
postiosoite:	PL 50, 50101 Mikkeli
puhelin:	(vaihde) 029 501 6800
faksi:	015 760 0150
sähköposti:	kirjaamo.ita@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.